

จดหมายข่าว

พฤษภาคม-สิงหาคม 2553

ปีที่ 27 ฉบับที่ 2

คณะกรรมการสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2553-2554

ที่ปรึกษา	มุกดา ตฤณานนท์
ที่ปรึกษา	สมพันธ์ บุญคุปต์
ที่ปรึกษา	สมศักดิ์ โล่ห์เลขา
ที่ปรึกษา	นลินี อัสวโกภี
ที่ปรึกษา	พรรณพิศ สุวรรณกุล
ที่ปรึกษา	อมร ลีลาธรรม
นายกสมาคม	บุญมี สถาปัตยวงศ์
อุปนายก	ธีระ ศิริสัมพันธ์
เลขาธิการ	กัศกร มาลาธรรม
เหรัญญิก	ณอมศักดิ์ อเนกธนานนท์
ปฎิคม	อนุชา อภิสารธนรักษ์
นายทะเบียนและบรรณาธิการ	สมนึก สังฆานุภาพ
บรรณาธิการวารสาร	สมนึก สังฆานุภาพ
กรรมการกลาง	ขวัญชัย สุภรัตน์ภิญโญ
กรรมการกลาง	ศศิธร ลิขิตบุญกุล
กรรมการกลาง	ธีระพงษ์ ตันชาติเชิษร
กรรมการกลาง	ภิญญ มุตสิกพันธุ์
กรรมการกลาง	วราภรณ์ ตันติศิริวัฒน์

คณะผู้จัดทำข่าว

สมนึก สังฆานุภาพ
อนุชา อภิสารธนรักษ์
ภิญญ มุตสิกพันธุ์
ศศิโสภณ เกียรติบุรณกุล
ณอมศักดิ์ อเนกธนานนท์

สำนักงานสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

เลขที่ 2 อาคารเฉลิมพระบารมี ๕๐ ปี ชั้น 7 ซ.ศูนย์วิจัย
ถ.เพชรบุรีตัดใหม่ บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทร. 0-2716-6874, โทรสาร 0-2716-6807
Website: www.idthai.org

คำนำ

เรียน ท่านสมาชิกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย และผู้อ่านวารสารทุกท่าน

วารสารโรคติดเชื้อและขาด้านจุลชีพลฉบับนี้เป็นฉบับที่สองของปี พ.ศ. 2553 ที่ทางกองบรรณาธิการได้พยายามจัดทำและตีพิมพ์ให้เสร็จภายในต้นเดือนสิงหาคม และในฉบับที่สามจะออกให้ทันงานประชุมวิชาการของสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทยในวันที่ 7-10 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นฉบับที่จะตีพิมพ์บทความของงานวิจัยที่จะนำเสนอในงานประชุมวิชาการนี้ด้วย เพื่อที่จะให้บทความเหล่านี้สามารถอ้างอิงได้ในอนาคต

สำหรับนิพนธ์ต้นฉบับในฉบับนี้มีจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องฤทธิ์ของยา Biapenem ต่อแบคทีเรียแกรมลบที่แยกได้จากผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช เรื่องฤทธิ์ของยา Prulifloxacin ต่อแบคทีเรียที่แยกได้จากผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช เรื่องการตรวจคัดกรองการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส เรื่องการใส่ยาที่โนโฝเวียร์และการติดตามการทำงานของไตในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีในพื้นที่ที่มีทรัพยากรจำกัด และเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้ยาหยอดตาชนิด Gatifloxacin และชนิด Ofloxacin ในการทำให้ปลอดเชื้อก่อนการผ่าตัดต่อกระจก ซึ่งเป็นการศึกษาจากประเทศอินเดีย สำหรับบทความทบทวนวารสารในฉบับนี้เป็นบทความเรื่องการใช้ Adenosine Deaminase ในการวินิจฉัยวัณโรค

สำหรับท่านที่ต้องการส่งบทความเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารฯ ท่านสามารถส่งตรงทางอีเมลได้ที่ editor.jidaa@gmail.com โดยไม่จำเป็นต้องส่งเป็นเอกสารทางไปรษณีย์ เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณา ท่านสามารถศึกษาขั้นตอนการส่งบทความได้ที่หน้า Guide for Author ของวารสารฯฉบับนี้ได้ สุดท้ายนี้หวังว่าท่านคงได้รับประโยชน์จากวารสารฉบับนี้ ทั้งนี้ ท่านสามารถติชมและเสนอแนะได้โดยส่งตรงมาที่หัวหน้าบรรณาธิการได้ทางอีเมล editor.jidaa@gmail.com

รศ.นพ.สมนึก สังฆานุภาพ
หัวหน้าบรรณาธิการ

อัตราค่าสมาชิกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

สมาชิกสามัญตลอดชีพ 2,000 บาท

สารบัญ

เรื่องย่อประจำฉบับ 2-3
อัตราราคาดำราและ CD-Rom ที่จัดจำหน่ายโดยสมาคมฯ 4

เรื่องย่อประจำฉบับ

ฤทธิ์ของยา Biapenem ต่อแบคทีเรียแกรมลบที่แยกได้จากผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช

วิษณุ ธรรมลิขิตกุล, พ.บ.,
สุรณี เทียนกริม, วท.ม.

สาขาวิชาโรคติดเชื้อและอายุรศาสตร์เขตร้อน
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ 10700

ผู้วิจัยได้ทดสอบฤทธิ์ของยา biapenem ต่อ ESBL-producing *Escherichia coli* (30 สายพันธุ์), ESBL-producing *Klebsiella pneumoniae* (30 สายพันธุ์), *Pseudomonas aeruginosa* (30 สายพันธุ์) and *Acinetobacter baumannii* (30 สายพันธุ์) ที่แยกได้จากผู้ป่วยด้วยวิธี disk diffusion และ agar dilution พบว่าเชื้อ ESBL-producing *E. coli*, ESBL-producing *K. pneumoniae*, *P. aeruginosa* และ *A. baumannii* ไวต่อยา biapenem ร้อยละ 100, 100, 70 และ 37 ตามลำดับ จากการตรวจด้วย disk diffusion, ค่า MIC₅₀ และ MIC₉₀ ของยา biapenem ต่อ ESBL-producing *E. coli*, ESBL-producing *K. pneumoniae*, *P. aeruginosa* และ *A. baumannii* คือ 0.06/0.06, 0.125/0.25, 1/32 and 32/64 mg/L ตามลำดับ (*J Infect Dis Antimicrob Agents* 2010;27:55-9.)

ฤทธิ์ของยา Prulifloxacin ต่อแบคทีเรียที่แยกได้จากผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช

วิษณุ ธรรมลิขิตกุล, พ.บ.,
สุรณี เทียนกริม, วท.ม.

สาขาวิชาโรคติดเชื้อและอายุรศาสตร์เขตร้อน
ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ 10700

ผู้วิจัยได้ทดสอบฤทธิ์ของยา prulifloxacin ต่อแบคทีเรียจำนวน 257 สายพันธุ์ที่แยกได้จากผู้ป่วยในโรงพยาบาลศิริราช ได้แก่ β -hemolytic streptococcus group A, *Streptococcus pneumoniae*, methicillin-susceptible *S. aureus*, ESBL-non-producing *E. coli*, ESBL-producing *E. coli*, ESBL-non-producing *Klebsiella pneumoniae*, ESBL-producing *K. pneumoniae*, *Pseudomonas aeruginosa* and *Salmonella* spp. ด้วยวิธี disk diffusion และ agar dilution การทดสอบด้วยวิธี disk diffusion พบว่ายา prulifloxacin มีฤทธิ์ต่อแบคทีเรียที่ทดสอบเท่าเทียมกับ ciprofloxacin, levofloxacin และ moxifloxacin, ค่า MIC₅₀ และ MIC₉₀ ของยา prulifloxacin ต่อแบคทีเรียที่ทดสอบที่ทดสอบคือ ≤ 1 และ ≤ 2 ไมโครกรัมต่อ มล. ตามลำดับ และค่า MIC₅₀ และ MIC₉₀ ของยา prulifloxacin ต่อแบคทีเรียแกรมลบที่ทดสอบคือ ≤ 1 และ ≥ 2 ไมโครกรัมต่อ มล. ตามลำดับ ผลการทดสอบความไวของยา prulifloxacin ด้วยวิธี disk diffusion และ agar dilution มีความสอดคล้องกัน (*J Infect Dis Antimicrob Agents* 2010;27:61-8.)

การตรวจคัดกรองการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส

ดรุณี โชติประสิทธิ์สกุล, พ.บ.¹,
ภาวินี วงศ์ประสิทธิ์, พ.บ.¹,
กัลยาณี อตมศิริกุล, วท.ม. (พยาธิวิทยาคลินิก)²,
สมนึก สังฆานุภาพ, พ.บ.¹

¹ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ถ.พระราม 6
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

²ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ถ.พระราม 6
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

การศึกษาแบบตัดขวางนี้ได้ทำในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี

ในโรงพยาบาลระดับมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เพื่อประเมิน ความชุกของการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติและผลของการ รักษาด้วยยาต้านไวรัสต่อผลการตรวจคัดกรองหาการติดเชื้อ ไวรัสตับอักเสบนานาชาติ มีผู้ป่วยจำนวน 403 รายที่มีอายุเฉลี่ย 42.3 ปี และร้อยละ 60.3 เป็นเพศชาย ค่ากลาง (IQR) ของปริมาณ CD4 คือ 395 (277-555) เซลล์/ลบ.มม. พบการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติใน 33 ราย (ร้อยละ 8.2) ความชุกของการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติเท่ากับร้อยละ 6.1 ในผู้ที่ได้รับยาต้านไวรัส และเท่ากับร้อยละ 11.4 ในผู้ที่ไม่ได้รับยาต้านไวรัส จากการ วิเคราะห์แบบ multivariate analysis มีเพียงปริมาณไวรัส ที่ต่ำจนวัดไม่ได้เท่านั้นที่สัมพันธ์กับความชุกของการติดเชื้อ ไวรัสตับอักเสบนานาชาติที่ต่ำลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [odds ratio = 0.243; ร้อยละ 95 confidence interval, 0.068-0.870; p = 0.030] ผลการตรวจการทำงานของตับในขณะที่ตรวจคัดกรอง ไม่ได้สัมพันธ์กับการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติ การตรวจ คัดกรองการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี ไม่ควรถูกละเลยและควรทำก่อนที่จะมีการเริ่มให้รักษาด้วยยา ต้านไวรัส (*J Infect Dis Antimicrob Agents* 2010;27:69-75.)

การใช้ยาที่โนโฟเวียร์และการติดตามการทำงานของไตในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีในพื้นที่ที่มี ทรัพยากรจำกัด

พิชิต ดวงเฉลิมวงศ์, พ.บ.¹,
สมนึก สังฆานุกภาพ, พ.บ.²

¹แพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์ ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

²หน่วยโรคติดเชื้อ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

ทีโนโฟเวียร์เป็นยาที่มีให้ใช้ในเอเชียมาไม่นานและ มีการรายงานของการทำงานของไตบกพร่องในผู้ป่วยที่ได้รับ ยาที่โนโฟเวียร์ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน การใช้ยาที่โนโฟเวียร์และการติดตามการทำงานของไตใน ผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวีในพื้นที่ที่มีทรัพยากรจำกัด คณะผู้วิจัยได้ศึกษาติดตามการใช้ยาที่โนโฟเวียร์ในผู้ป่วยติดเชื้อ เอชไอวีที่ได้รับยาที่โนโฟเวียร์ มีการประเมิน creatinine clearance (CrCl) โดยการคำนวณจากสมการ Cockcroft-Gault ผู้ป่วยในการศึกษามีจำนวน 205 ราย โดยมีอายุเฉลี่ย 44.3 ปี และร้อยละ 61.5 เป็นเพศชาย น้ำหนักเฉลี่ยคือ 58.5 กก. ค่ากลางของปริมาณ CD4 เท่ากับ 389 เซลล์/ลบ.มม. จากจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด มีร้อยละ 22 มีการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติและร้อยละ 8 มีการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบนานาชาติ ก่อนที่จะเริ่มให้ยาที่โนโฟเวียร์ มีร้อยละ 89 และร้อยละ 21 ที่ได้รับการตรวจ creatinine (Cr) และ urinalysis ตามลำดับ ก่อนที่จะใช้ยาที่โนโฟเวียร์ ค่าเฉลี่ยของ CrCl คือ 85.7 และ ร้อยละ 1 เท่านั้นที่มี Cr มากกว่า 1.5 มก/ดล ในขณะที่ร้อยละ 4 มี proteinuria. หลังจากเริ่มยาที่โนโฟเวียร์ ค่าเฉลี่ยของ CrCl คือ 82.7 และร้อยละ 3 เท่านั้นที่มี Cr มากกว่า 1.5 มก/ดล ซึ่งค่าทั้งสองไม่ได้แตกต่างจากค่าที่วัดก่อนที่จะเริ่มให้ยา ที่โนโฟเวียร์ (p>0.05) จากการวิเคราะห์แบบ linear regression analysis พบว่ามีแต่ Cr ที่จุดตั้งต้นก่อนให้ยาที่โนโฟเวียร์ สัมพันธ์กับ CrCl ที่ติดตามในเวลาต่อมาได้ (Beta=0.844, p<0.001). โดยสรุปแล้ว มีการใช้ยาที่โนโฟเวียร์ในการ ทดแทน d4T หรือ AZT เมื่อผู้ป่วยมี lipodystrophy ใน พื้นที่ที่มีทรัพยากรจำกัดผลการศึกษาดูเหมือนว่าการประเมิน และการติดตามการทำงานของไตในผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี ที่ได้รับยาที่โนโฟเวียร์ในพื้นที่ที่มีทรัพยากรจำกัดนั้นยังไม่ เพียงพอและจะต้องมีการปรับปรุงค่า Cr ที่จุดตั้งต้นก่อนที่จะ ให้ทีโนโฟเวียร์เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การเปลี่ยนแปลง ของ CrCl หลังให้ยา ทีโนโฟเวียร์ (*J Infect Dis Antimicrob Agents* 2010;27:77-84.)

เรียน ท่านสมาชิกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย และผู้อ่านวารสารฯ ทราบ
ทางสมาคมฯ มีตำรา และ CD-Rom จัดจำหน่าย ดังนี้

รายชื่อตำรา	ราคา (บาท)	ค่าจัดส่ง (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1. An Update on Infectious Diseases ปี 2553	350	50	400
2. ตำรา Atlas of Infectious Diseases (ยกเว้นส่วนลด 10% สำหรับสมาชิก)	950	60	1,010
3. DVD การอบรมระยะสั้นประจำปี 2551	499	50	549
4. DVD การอบรมระยะสั้นประจำปี 2552	600	50	650
5. DVD การอบรมระยะสั้นประจำปี 2553	600	50	650
6. DVD การประชุมใหญ่วิชาการ ปี 2552	600	50	650

หมายเหตุ เฉพาะสมาชิกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย ค่าตำรา และ CD-Rom ลด 10% (ยกเว้นรายการที่ 2 งดส่วนลด)

โดยชำระเป็นเช็ค ธนาณัติ หรือตัวแลกเงิน สั่งจ่าย ป.ณ.ศิริราช

ในนาม “สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย”

(เช็คต่างจังหวัดเพิ่มค่าธรรมเนียม 10 บาท)

โดยส่งมาที่

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงบุญมี สถาปัตยกรรมศาสตร์

นายกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย

เลขที่ 2 อาคารเฉลิมพระบารมี ๕๐ ปี ชั้น 7 ซ.ศูนย์วิจัย ถ.เพชรบุรีตัดใหม่ บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทร. 0-2716-6874, โทรสาร 0-2716-6807

โอนเงินเข้า บ/ช “สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย”

เลขที่ บ/ช 016-4-033563 ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาศิริราช ประเภท ออมทรัพย์

และส่งโทรสารมาที่ โทร. 02-716-6807

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ โทร. 02-716-6784